

BLOG

Obhajoba práv a profesijných, sociálnych a hospodárskych záujmov.

29.3.2011 o 18:26 | Prečítané 649-krát

Mali by sme sa snažiť dosiahnuť, aby Slovenská komora architektov dôsledne naplňala úlohy dané jej zákonom č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch. Teda v prvom rade „podporovať architektov a krajinných architektov a obhajovať ich práva a profesijné, sociálne a hospodárske záujmy.“ Tak znie prvý bod v blogu s názvom – O čo sa snažiť. Teraz sa pokúsím načrtnúť, čo by sa malo v Slovenskej komore architektov zmeniť, aby sa tento bod zákona naplňal.

Pre naplňanie tohto bodu je okrem iného potrebné:

- Prepracovať Komorový cenník a začať robiť kroky potrebné pre jeho oficiálne prijatie po vzore cenníkov právnikov, prekladateľov, tlmočníkov a znalcov.
  - o Odôvodnenie: Napriek dost' širokej diskusii ma zatiaľ nik nepresvedčil o tom, že projektanti, ktorí taktiež pracujú aj pre štát nemôžu mať oficiálne vydaný cenník tak ako horeuvedené profesie. Veď taký tlmočník poskytuje štátu len služby. Nezastupuje štát. Je to to isté ako keď projektant spracováva projektovú dokumentáciu pre štát. Napríklad projekt veľvyslanectva. V princípe je to taká istá služba ako služba prekladateľa, alebo znalca. Vo zvolenom príklade veľvyslanectva by sa spracovateľ návrhu mal hľadať vypísaním architektonicko-urbanistickej súťaže a po jej vyhodnotení by sa cena projektových prác mala odvíjať od oficiálneho cenníka.
- Aktívne vstupovať do obhajoby autorských práv svojich členov formou „znaleckých posudkov“, ktoré by hovorili o tom, či tá-ktorá konkrétna stavba alebo jej návrh je architektonickým dielom v zmysle autorského zákona a o tom, či zásahom do nej alebo jej návrhu bola nevhodným spôsobom narušená koncepcia diela.
  - o Odôvodnenie: V sporoch o porušovaní autorských práv nie je právnickou otázkou, či je tá-ktorá stavba autorským dielom a či zásahy do nej narušujú jej koncepciu a základnú myšlienku. To nie je otázka právnika. To je otázkou pre „znalca“ z odboru architektúra. A kto by mal byť v tomto prípade „znalcom“ ak nie Slovenská komora architektov? Je len chybou Komory, že sa tejto „znaleckej“ činnosti vyhýba. Tým že v tomto smere Komora nekoná poškodzuje záujmy svojich členov. Minimálne ich neháji!
- Upraviť register architektonických diel vedený Komorou tak, aby bol použiteľný pre potreby vyššie uvedeného bodu.
  - o Odôvodnenie: Register v dnešnej podobe je pre potreby „znaleckej“ činnosti v oblasti autorských práv nedostatočný. Treba ho upraviť tak, aby ho bolo možné efektívne využiť pre túto činnosť.
- Pripraviť podmienky pre postupnú registráciu všetkých architektonických diel realizovaných na Slovensku a to aj tých, ktorá nevytvorili autorizovaní architekti, členovia SKA.
  - o Odôvodnenie: Ak SKA začne vstupovať do sporov o porušovaní autorských práv je len prirodzené, že by sa nemala obmedzovať len na svojich členov. Vad' je v nej prirodzený potenciál pre takúto činnosť a je úplne jedno kto dielo vytvoril, či to bol jej člen, alebo nie. Vždy ostáva najkompetentnejšou inštitúciou v tomto smere.

Samozrejme pri takomto komplexnom pohľade na „znaleckú“ činnosť v oblasti autorských práv by už pri nečlenoch SKA malo ísť o komerčné služby.

- Upraviť vnútrokomorové predpisy tak, aby pokiaľ príde k situácii, že niektorý orgán komory bude jednať v akejkoľvek súvislosti a v akejkoľvek veci o členovi SKA, o jeho stavbe, návrhu alebo o jeho činnosti, či výrokoch, vždy bude tento člen o takomto jednaní dopredu upovedomený a na takéto jednanie bude prizvaný. Takéto jednanie bez upovedomenia a prizvania člena SKA o ktorého ide je neprípustné.
  - o Odôvodnenie: Komora je stavovskou organizáciou, ktorá má hájiť záujmy svojich členov. Preto by mala vždy a za všetkých okolností jednať so svojim členom maximálne otvorene a vyhnúť sa akejkoľvek činnosti za jeho chrbtom a bez jeho vedomia a jeho možnosti sa k veci vyjadriť! Tento postoj si vyžaduje zmenu filozofie vedenia Komory tak, ako som o tom už viackrát písal.
- Pripraviť a dať na diskusiu svojim členom novelizácie všetkých vnútrokomorových predpisov tak, aby boli prejedané s členskou základňou a pripravené na schválenie na valnom zhromaždení v roku 2013. Diskusia a príprava materiálov by mala byť ukončená minimálne šesť mesiacov pred konaním valného zhromaždenia.
  - o Ak chceme naplniť činmi výrok, že Komora je celá členská základňa, je potrebné sa z nového uhlu pohľadu pozrieť na všetky vnútrokomorové predpisy a materiály a dať možnosť členom komory sa k nim vyjadriť, prípadne ich zmeniť. Zmeniť vnútrokomorové predpisy možno len hlasovaním na valnom zhromaždení. A keďže nie je dobré šiť zmeny horúcou ihlou reálne, pri serióznom prístupe k zmenám prichádza do úvahy až valné zhromaždenie v roku 2013. Požiadavka, aby boli materiály pripravené šesť mesiacov pred valným zhromaždením má zabezpečiť, aby sa nepripravovali na poslednú chvíľu a v časovom strese.

Medzi profesijné, sociálne a hospodárske záujmy členov SKA iste patria aj otázky oprávnení na spracovávanie projektovej dokumentácie. Túto otázku som ale pre jej rozsiahlosť a špecifičnosť vyčlenil ako samostatný bod o ktorom budem písať v nasledujúcom blogu. Špecifičnosť tejto otázky je v tom, že sa týka okrem SKA aj Slovenskej komory stavebných inžinierov a bez vzájomnej spolupráce je minimálna šanca v tejto otázke upraviť legislatívu.

Po diskusii s členmi SKA, s tými ktorí budú mať o diskusiu záujem, upravím horeuvedené body do podoby návrhov na uznesenia valného zhromaždenia a predložím ich na valnom zhromaždení na prejednanie a schválenie.

Autor: **Akad.arch.Ing. Igor Mrva**